

Link ที่มาของข่าว : <https://www.tnnthailand.com/content/55201>

ข้อสรุป (Key message)

เพิ่มมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ใน 10 จังหวัดของประเทศไทย ที่มีพื้นที่แนวชายแดนติดต่อกับประเทศเมียนมา

1. สถานการณ์ ความสำคัญ ปัญหาที่พบ

1.1. บทวิเคราะห์จากเนื้อความข่าว

จากสถานการณ์โควิด-19 ที่ระบาดในประเทศเมียนมา พบผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้พื้นที่แนวชายแดนที่ติดกับเมียนมาของไทยทั้ง 10 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ชุมพร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี แม่ฮ่องสอน หนอง และราชบุรี ซึ่งมีระยะทางกว่า 2,400 กิโลเมตร มีจุดผ่านแดนถาวร จุดผ่อนปรน และจุดผ่านแดนชั่วคราวรวมแล้วอย่างน้อย 20 แห่ง โดยล่าสุดพบจุดที่มีการระบาดโควิด-19 ที่เมียวดี ในเมียนมา โดยเป็น 2 แม่-ลูก ที่เดินทางกลับจากไทย โดยมีพื้นที่พรมแดนที่ติดกับอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ทั้งนี้ยังพบการระบาดที่จังหวัดมะริด มณฑลตะนาวศรี ภาคใต้ของประเทศเมียนมา ซึ่งห่างจากจุดผ่อนปรนพิเศษด้านสิงขร ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพียง 180 กิโลเมตร อย่างไรก็ตาม ทางจังหวัดตากและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้มีการเพิ่มมาตรการคุมเข้มมากยิ่งขึ้น วางกำลังประจำจุดช่องทางตามแนวชายแดนติดเมียนมา ตลอด 24 ชั่วโมง

1.2 ข้อมูลทางวิชาการที่สำคัญ

ผลกระทบต่อสุขภาพ

1. ผลกระทบต่อระบบการดูแลทางการแพทย์ที่ต้องปรับตัวเพื่อป้องกันการติดเชื้อทั้งต่อบุคลากรและต่อผู้ป่วย จึงมีการปรับกระบวนการต่างๆ เช่น จำกัดจำนวนบุคลากรที่ทำงาน จำกัดจำนวนผู้ป่วยที่จะมารับการดูแล คัดกรองโรค การนอนโรงพยาบาลล่วงหน้าระหว่างรอผลคัดกรองก่อนผ่าตัด สำรองห้องผ่าตัดและห้องพักรักษาผู้ป่วย ฯลฯ

2. ผลกระทบต่อการเจ็บป่วยของประชาชน มีแนวโน้มที่ประชาชนมีโรคหรือปัญหาสุขภาพและสังคมบางประเภทมากขึ้น เช่น เครียด ซึมเศร้า ความรุนแรงในครอบครัว อาชญากรรม นอกจากนี้ผู้ป่วยโรคเรื้อรังหลายชนิดยังได้รับผลกระทบจากปัญหาโรคไวรัสโคโรนา 2019 ที่ทำให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาช้าลงหรือไม่เป็นไปตามนัดหมาย เช่น เบาหวาน ความดัน เอดส์ มะเร็ง เป็นต้น

3. ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ จะส่งผลทางตรงต่อลักษณะการดูแลสุขภาพของประชาชน รายได้ที่ลดลง รายจ่ายที่มากขึ้น รวมถึงหนี้สินครัวเรือน ส่งผลให้คนจำนวนมากมีปัญหาในการเข้ารับการรักษาพยาบาลเจ็บป่วย แม้จะมีระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติหรืออื่นๆ อยู่ก็ตาม แต่ค่าใช้จ่ายอื่น เช่น ค่าเดินทาง ค่าอาหาร การขาดรายได้จากการลา

งาน ล้วนจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้คนจำนวนไม่น้อยอาจไม่สามารถไปรับการดูแลรักษาได้ รวมถึงการตัดสินใจไม่ไปรับยาต่อเนื่อง ไม่ไปตรวจตามนัด

ข้อเสนอแนะ

1. หลีกเลี่ยงการอยู่ในสถานที่ที่ผู้คนพลุกพล่าน หรืออยู่ในสถานที่ที่การระบายอากาศเป็นระบบปิด เช่น อยู่ในห้องประชุม ศูนย์การค้า โรงภาพยนตร์ เป็นต้น หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ให้สวมหน้ากาก “ไทยชนะ” ทุกครั้งที่เข้า - ออกสถานที่ ใช้หน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าตลอดเวลา และรักษาระยะห่างไม่น้อยกว่า 1 - 2 เมตรหรือ 1 - 2 ช่วงแขน และใช้เวลาพบปะผู้อื่นให้สั้นที่สุด ร่วมกับปฏิบัติตนเพื่อสุขลักษณะส่วนตัว ได้แก่

- หมั่นล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่ หรือแอลกอฮอล์เจล ไม่นำมือมาสัมผัสตา จมูก ปาก โดยไม่จำเป็น
- ไม่ใช้ของส่วนตัวร่วมกับผู้อื่น (เช่น ผ้าเช็ดหน้า แก้วน้ำ ผ้าเช็ดตัว) เนื่องจากเชื้อก่อโรคทางระบบทางเดิน

หายใจสามารถเข้าสู่ร่างกายได้ทางการสัมผัสสารคัดหลั่งของผู้ติดเชื้อ

- รับประทานอาหารปรุงสุกร้อน

2. เมื่อเดินทางกลับมาจากพื้นที่เสี่ยงให้นอนแยกห้อง ไม่ออกนอกบ้าน ไม่ไปที่สาธารณะ กักตัวอย่างน้อย 14 วัน

3. ร่วมกันเฝ้าระวังอาการไข้ และอาการระบบทางเดินหายใจในชุมชน รวมถึงคนต่างด้าวที่เพิ่งเข้ามาอยู่ในชุมชน ได้แก่ แรงงานต่างด้าว นักท่องเที่ยว เป็นต้น เพื่อเข้ารับการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในชุมชน

2. การดำเนินงานด้านสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง

1. เฝ้าระวัง 10 จังหวัดที่มีชายแดนติดกับประเทศเมียนมา ได้แก่ กาญจนบุรี ชุมพร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี แม่ฮ่องสอน ระนอง ราชบุรี พร้อมทั้งคุมเข้มแรงงานพม่าที่เข้ามาทำงานหรืออาศัยในไทย

2. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพิ่มความเข้มงวดตลอดแนวชายแดน 8 อำเภอ ซึ่งเป็นรอยตะเข็บเทือกเขาตะนาวศรีเชื่อมติดต่อกับเมียนมา เพื่อป้องกันการลักลอบเข้าเมืองอย่างเต็มที่ และพ่นฆ่าเชื้อรถบรรทุกสินค้าเข้าทุกคัน ไม่อนุญาตให้คนหรือรถของเมียนมาเข้ามายังฝั่งไทย ต้องถ่ายสินค้ามายังรถบรรทุกของผู้ประกอบการไทยและใช้แรงงานไทยเท่านั้น ต้องสวมหน้ากากอนามัย รองเท้าบูท ส่วนรถบรรทุกสินค้า เมื่อมีการขนถ่ายสินค้าเสร็จ เจ้าหน้าที่จะฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อที่ล้อรถทุกคัน และคัดกรองคนขับด้วยการวัดอุณหภูมิลงลายมือบันทึกชื่อเข้าออก และใช้เจลล้างมือทำความสะอาด

3. จังหวัดตาก เพิ่มมาตรการคุมเข้มให้ทุกอำเภอที่มีพื้นที่ตามแนวชายแดน ตั้งจุดตรวจ จุดสกัดร่วมทุกหน่วยงาน เพื่อสกัดกั้นการลักลอบเดินทางเข้ามาในประเทศอย่างผิดกฎหมาย คุมเข้มตลอด 24 ชั่วโมง อีกทั้งคณะกรรมการโรคติดต่อยังไม่มียกเว้นให้แรงงานต่างชาติเข้าประเทศผ่านชายแดน และเพิ่มความเข้มงวดในการเฝ้าระวังที่ด่านชายแดน ร่วมกับหน่วยงานด้านความมั่นคงและปกครอง ให้ อสม. และ อสต. ร่วมตรวจสอบพื้นที่ หากพบความผิดปกติ หรือคนแปลกหน้าในชุมชน จะประสานกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทันที

4. จังหวัดระนอง ตำรวจตระเวนชายแดน กองกำลังหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 25 กองกำลังเทพสตรี จัดกำลังกระจายตรวจเข้มตามแนวชายแดนทั้งทางบกและทะเลป้องกันการลักลอบเข้าเมือง โดยเฉพาะตามเกาะที่อยู่ใกล้กับแนวเขตประเทศเพื่อนบ้าน จะสับเปลี่ยนกำลังออก ลาดตระเวนตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อสกัดกั้นการลักลอบเข้ามาในพื้นที่ประเทศไทยโดยไม่ผ่านด่านตรวจคัดกรองโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และเพิ่มความเข้มงวดการตรวจสอบรถทุกชนิด

5. จังหวัดกาญจนบุรี ด้านเจดีย์สามองค์ โดยฝ่ายความมั่นคงไทยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานเฝ้าระวังอย่างเคร่งครัดตามช่องทางเข้าออกในพื้นที่มีมากกว่า 20 ช่องทาง วางกำลังปิดช่องทางทั้งหมดและเพิ่มมาตรการเข้มงวดผู้ป่วยชาวเมียนมาที่มารับบริการด้านสาธารณสุขฝั่งไทย

6. จังหวัดเชียงราย ตรึงกำลังตลอดแนวชายแดนอำเภอแม่สาย แม่ฟ้าหลวง แม่จัน และเชียงแสน โดยเฉพาะช่องทางธรรมชาติ กำชับให้เพิ่มกำลังพลและความถี่ในการลาดตระเวนตลอดแนวชายแดนทั้ง 4 อำเภอ รวมถึงวางรั้วลวดหนาม ติดไฟส่องสว่าง ติดตั้งกล้องวงจรปิดในจุดลับสายตาและใช้โดรนบินบันทึกภาพ พร้อมขอความร่วมมือ กำหนดผู้นำชุมชน อสม. และชาวบ้านที่อยู่ตามแนวชายแดนช่วยเป็นหูเป็นตาเพื่อให้การสกัดกั้นการลักลอบเข้าเมืองมีประสิทธิภาพมากขึ้น

7. กรมควบคุมโรคประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ดำเนินมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างเข้มข้นต่อเนื่อง ทั้งบริเวณตะเข็บชายแดน และจังหวัดที่แรงงานต่างด้าวมักเดินทางไปทำงาน และได้ทำงานร่วมกับหน่วยงานด้านความมั่นคง และฝ่ายปกครอง โดยให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำครอบครัวต่างด้าว (อสต.) ร่วมตรวจสอบพื้นที่ลาดตระเวนในช่องทางธรรมชาติ รวมทั้งค้นหาแรงงานต่างด้าวที่ลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

8. มหาดไทยสั่งเข้มทุกจังหวัดด้วย 3 มาตรการ ได้แก่

8.1) ให้จังหวัดชายแดนเพิ่มความเข้มข้นการเฝ้าระวังการลักลอบการเดินทางเข้าประเทศไทยโดยผิดกฎหมาย และไม่ผ่านกระบวนการคัดกรอง

8.2) ให้จังหวัดที่มีพื้นที่ติดต่อกับชายแดนซึ่งมีเส้นทางคมนาคมทั้งสายหลัก สายรอง ต่อเนื่องกัน จัดตั้งจุดตรวจ/จุด สกัด ตรวจตรา เฝ้าระวัง และสกัดกั้นผู้ลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย หากพบให้ดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย และมาตรการทางด้านสาธารณสุข

8.3) ให้ทุกจังหวัดบูรณาการส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ติดตามค้นหาแรงงานต่างด้าวที่ลักลอบกลับเข้าประเทศไทยโดยผิดกฎหมาย ทั้งในสถานประกอบการและสถานที่ทำงานที่มีการใช้แรงงานต่างด้าว หากพบให้ดำเนินการตามระเบียบกฎหมายและมาตรการทางด้านสาธารณสุข รวมทั้งให้ประชาสัมพันธ์ไปยังประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ช่วยกันเฝ้าระวัง สอดส่อง หากพบหรือมีบุคคลต้องสงสัยว่าเป็นแรงงานต่างด้าวที่ลักลอบเข้าประเทศไทยโดยผิดกฎหมายให้แจ้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอ หรือศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดเพื่อดำเนินการต่อไป

3. ข้อเสนอแนะต่อกระทรวงสาธารณสุข

การเข้มงวดในการใช้มาตรการเชิงรุกค้นหาแรงงานที่ลักลอบเข้ามาในไทย

4. Reference และผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง

4.1 เอกสารอ้างอิง

- รายงานสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ฉบับที่ 257 วันที่ 16 กันยายน 2563 : ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

- รายงานสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ฉบับที่ 257 วันที่ 17 กันยายน 2563 : ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

- การจัดระบบ อสม. และภาคประชาชน สำหรับ Local quarantine และ Home quarantine : กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

4.2 ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง

- กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
- กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

ในอนาคตอาจมีข้อมูลสนับสนุนทางวิชาการเพิ่มขึ้น โปรดติดตามต่อไป

RRHL Center

วันที่ตรวจสอบข่าว 18 กันยายน 2563